

L-ATTENZJONI TA' ĠESÙ LEJN IN-NISA F'LUQA (2)

Mons. Lawrenz Sciberras

Is-sugġett dwar in-nisa fil-vanġelu ta' Luqa jkompli f'kapitlu 8,1-3. Hawn għandna l-mixja ta' Ġesù lejn il-belt ta' Ġerusalemm dejjem bil-prospettiva tal-Għid. Ahna nafu sew kemm Luqa jagħti attenzjoni shiha u partikulari lil belt ta' Ġerusalemm; biżżejjed ngħidu li jiftaħ

il-vanġelu tiegħu proprju fil-qalba tal-belt mela fit-tempju ta' Ġerusalem – it-tħabbira ta' Żakkarija - (Lq 1,8) u jagħlaq dan il-vanġelu tiegħu billi jikteb li l-apostli wara li raw 'il Ġesu sejjer lejn is-sema huma "mimlijin b'ferħ kbir reġgħu lura lejn Ġerusalem, u qagħdu l-hin kollu fit-tempju jbierku 'l Alla" (Lq 24,53).

Mexjin wara Ġesu

Dwar dawn in-nisa jingħad li Ġesu fejjaqhom billi ħelishom "mill-ispirti ħżiena u mill-mard". B'mod partikulari Luqa hawn iqabbez 'il Marija ta' Magdala "li minnha kienu ħarġu seba' xjaten" (Lq 8,2). Dawn kienu nisa tturmentati kemm fil-ġisem kif ukoll fir-ruħ tagħhom, però kienu nisa b'qalbhom kbira, tant li Luqa jkompli jgħid "li kienu jaqduhom minn ġidhom". Biss ta' min ikompli jgħid li Luqa jerga' jitkellem minn dawn in-nisa fil-qawmien ta' Ġesu (24,10), għaliex Ġesu kien lillhom li deher l-ewwel. Il-fatt li Luqa dawn in-nisa isemmihom b'isimhom ifisser li huwa qed japprova u jaqsam magħhom b'mod partikulari t-tbatijiet u skoraġġiment li għaddew minnhom dawn in-nisa. Hekk mela mill-mard u l-qtigħ ta' qalb li għaddew minnu dawn in-nisa ħarġet dik l-imħabba profonda lejn minn fejjaqhom fir-ruħ u l-ġisem tagħhom fil-kas speċifiku tagħna Ġesu ta' Nazaret.

L-istint ta' dawn in-nisa li kapaċi jhossu l-ingustizzji u

s-sofferenzi tal-ohrajn, jidhru fix-xena tal-Kalvarju. Tant hu hekk li dawn in-nisa bkew lil Ġesu (23,27-31). Huma bdew mhux biss josservaw it-tbatijiet ta' Ġesu, imma komplew juruh esternament billi bdew iħabbtu sidirhom u jibku. Dan huwa l-ġest Semitiku ta' min ikun f'dispaċir l-aktar kbir u fi qsim ta' qalb. Maġemb Xmun minn Ċirene li serraħ lil Ġesu billi refaġhlu s-salib, hemm dawn in-nisa li fehmu sew dak kollu li kien qed jiġri; is-sultan ta' Izrael (23,37s) qed jiġi mehud lejn il-mewt tas-salib! Tasew tkexkixa!. Flimkien ma' dawk in-nisa li segwew lil Ġesu mill-Galilija sa Ġerusalem (23,49), in-nisa jipprezentaw l-ilhna tal-poplu, jiġifieri ta' dawk li jhossu ix-xorti miskina ta' Ġesu.

Ferħ li jinħass

Kienet waħda mara wkoll li setgħet tagħti xhieda tal-glorja li hemm fl-evanġelju. Il-parabbola tad-drakma mitlufa u wara misjuba (15,8-10), flimkien ma' dik tan-nagħga li ħarbet, terġa' iddaħħal il-għan fundamentali tas-salvazzjoni; jiġifieri dak li kien mitluf u jinstab. Dan, bejn il-linji, ifisser ukoll il-ferħ ta' Alla għal wiehed midneb li jbidel ħajtu (15,10). Imbagħad b'mod l-aktar artistiku dan l-istess ħsieb tal-bidla mid-dlam għad-dawl, mid-dnub għall-grazzja il-verb tipiku bil-Lhudi huwa *xuv*, hemm il-parabbola tal-iben prodigu (15,24-32). Luqa fehem sew il-parabbola f'dan is-sens ta' ferħ, tant li wera fin-nisa l-ferħ li wiehed ihoss meta jimxi l-evanġelju.

L-ahwa Marta u Marija

F'dan l-istess kuntest wiehed josserva r-rakkont tal-waqfa ta' Ġesù fid-dar ta' Marta u Marija (10,38-42). L-aċċent qiegħed kollu fuq is-smigh tal-kelma ta' Ġesù (v 39). Hawn Marija għazlet l-ahjar parti, wisq ahjar minn dik

ta' ohtha Marta mhabbta kif kienet tiffaċendja d-dar (v 42). Fejn tidhol l-istorja tal-eżegesi jidher li hemm żewġ tipi ta' nisa, fejn toħroġ għad-dawl is-superjorità tal-ħajja kontemplattiva rispett ma' dik attiva. Hawn ikesksu ħafna l-attività tax-xogħol fil-ħajja ta' kuljum,

u l-meditazzjoni fuq in-naħa l-oħra. Biex wiehed jakkwista l-ħajja eterna huwa necessarju li thobb 'l Alla u l-proxxmu fuq l-istess manjiera.

Ħtieġa oħra fundamentali fil-ħajja Kristjana hija li wiehed jisma' il-kliem ta' Ġesù , kif għamlet wisq

tajjed Marija. Il-kelma Maltija “tisma” tista tohroġna xi ftit mit-triq tas-sens shiħ u mimli tagħha fil-Bibbja. Biblikament “tisma” *shema*, ifisser li tisma’ iva imma daqshekk iehor timmedita fil-fond dwar dak li tkun qed taħseb dwaru. Imbagħad wara l-meditazzjoni tal-ħsieb jiġu l-fatti, għalhekk tisma’ biex tagħmel, tqieghed fil-prattika dak li tkun smajt.

Minn din il-ġrajja wiehed jikkonkudi wkoll kemm huwa meħtieġ it-talb, biex wiehed ikun dixxipli ta’ Ġesù (Lq 11,1-13). Ġesù kif soltu tiegħu isahħaħ it-tagħlim b’eżempji l-aktar prattiċi. Hekk f’dan il-każ Ġesù iqabbeż l-istorja ta’ iben li jitlob lil missieru ħuta, żgur

li l-missier mhux se jagħtih serp (Lq 11,11) jew jitolbu bajda mhux se jagħtih skorpjun.

Fir-rakkont ta’ Marta u Marija Ġesù apprezza ferm id-disponibiltà taż-żewġt aħwa, Marta u Marija, però fl-istess waqt Ġesù iqieghed fuq quddiem is-smiġħ tal-kelma ta’ Alla kif fil-fatt għamlet Marija. Hekk Marija saret dak it-tip veru li tkun dixxipli ta’ Ġesù. Hawn ukoll indikazzjonijiet forsi għadhom żgħar iva ta’ dik il-kapaċità fil-mara li tirrifletti, taħseb u tippenetra aktar fil-fond dwar il-ħsibijiet ta’Alla. Xhud awtentiku ta’ dan kollu kienet Marija omm Ġesù. “Marija min-naħa tagħha, baqgħet tgħożż f’qalbha dawn il-ħwejjeg kollha u

taħseb fuqhom bejnha u bejn ruħha” (Lq 2,19).

L-armla u l-imħallef

Wara dan l-eżempju prattiku dwar il-ħtieġa tat-talb Ġesù iġhid parabolla ta’ dak l-imħallef f’belt “li la kien jibża’ minn Alla u lanqas iħabbel rasu minn hadd”. (Lq 18,2). Quddiemu dehret waħda armla li mbuttatu u ssikkatu kemm felhet biex dan l-imħallef jagħmel ġustizzja magħha, anke jekk forsi kontra qalbu. Din l-armla kważi ddisprata, però fl-aħħar gabet suċċess għall-insistenza qawwija tagħha. Jekk wiehed jirrifletti ftit dwar l-insistenza qawwija ta’ l-armla, kif ukoll għad-dwejjaq li għadda minnu l-imħallef minhabba il-fittaġni tal-armla, din thalli tassew impressjoni wisq aktar minn nisa l-oħra kollha. Kienet tosta tassew jekk mhux ukoll vjolenti; imma wara dan kollu hemm il-fatt ta’ armla mhollija waħedha, mela mwarrba u li tbat. Dan kollu ġibed l-attenzjoni ta’ Ġesù favur dawn il-kwalitajiet ta’ nisa l-aktar romol.

Din l-armla mela wkoll tagħmel parti mal-lista ta’ dawk in-nisa li jsibu ħniena quddiem Alla dejjem permezz ta’ Ġesù. In-nisa li magħhom niltaqgħu fil-Vangelu ta’ Luqa huma differenti ħafna minn xulxin. Però kull waħda minnhom għandha messaġġ partikulari u uniku tagħha xi twassal.

